

פתח תקווה. שקל מארנונה במוצע לתושב (צילום: תמר מצפן)

כפר שמריהו. שקל מארנונה במוצע לתושב (צילום: קובי קלחטוביץ)

רמה סוציו-אקונומית מול תעריף הארנונה: קשר מקרי למדי

בת"א הארנונה לנפש גבוהה ב-40% מהרצליה ורמת השרון; בכפר שמריהו, המדרוגת ראשונה ברמה סוציו-אקונומית, הארנונה גבוהה רק ב-15% מראש פינה שבעשירון שביעי

השוואה בין גובה תעריף ארנונה לדירוג סוציו-אקונומי של הרשות הגובה

סך הכנסת הרשות השנתית מארנונה לכל תושב	אוכלוסייה בסוף 2010 (באלפים)	דירוג סוציו-אקונומי (למ"ס) (2006)	
57,213	1.3	6	מ' אזורית תמר
13,412	3.4	4	חבל אילות
11,238	4.9	5	רמת נגב
7,721	1.7	10	כפר שמריהו
6,717	2.7	7	ראש פינה
6,376	404.3	8	תל אביב - יפו
6,095	3	10	סביון
5,234	20	6	באר טוביה
4,936	4.8	5	מצפה רמון
4,698	47.8	5	אילת
4,537	41.3	9	רמת השרון
4,508	88.1	8	הרצליה
4,491	2.7	9	הערבה התיכונה
4,180	7	8	ברנר
4,031	268.2	7	חיפה
3,861	11.9	5	באר יעקב
3,640	6.6	10	עומר
3,412	33.2	6	יבנה
3,369	1.1	7	מגילות ים המלח
3,335	68.9	8	רעננה
3,300	145.9	8	רמת גן
3,281	13	9	חוף השרון
3,274	18.6	5	טירת כרמל
3,254	211.1	6	פתח תקווה
3,247	27.2	7	יהוד
3,189	20.5	6	חבל מודיעין

לקראת הבחירות הצפויות, שבהן יושם דגש משמעותי על הנושאים החברתיים, החלטנו לברוק האם יש קשר ברור בין הרשויות המקומיות הגובות ארנונה גבוהה במוצע לתושב ובין הרמה החברתית-כלכלית באותה רשות. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מעניקה לכל ישוב ציון בסולם שבין 1 ל-10 המדרג את הרמה החברתית-כלכלית (סוציו-אקונומית) של אותה רשות. הדירוג נקבע לפי המקורות הכספיים של התושבים, צפיפות הדיור, הרכוש, מספר מכוניות למשפחה ושנת הייצור שלהן, מספר שנת לימוד, שיעורי תעסוקה ואבטלה ועוד. ככל שהדירוג גבוה יותר, הרמה החברתית-כלכלית גבוהה יותר. לכאורה, ניתן לצפות שברשות מקומית שבה נגבית ארנונה גבוהה לכל נפש במוצע, תהיה אוכלוסייה חזקה במונחים כלכליים-חברתיים, וזאת משתי סיבות. האחת, לרשות כזו יש הכנסות גבוהות והיא יכולה לספק שירותים

לתושבי הרשות וכדרך זו היא אמורה להעלות את הרמה הכלכלית של התושבים. הסיבה השנייה: רשות מקומית שמספקת שירותים רבים בתחומים האמורים (תרבות, חינוך, ספורט, ניקיון) עשויה למשוך אליה אוכלוסייה חזקה מבחינה כלכלית, אף אם התושבים עובדים ברשות מקומית אחרת. ניתחנו את הנתונים ולהפתעתנו גילינו שאין יחס ברור בין ארנונה למצב סוציו-אקונומי, היינו הרשות המקומית שגובה את הארנונה הגבוהה ביותר במוצע לנפש אינה סוציו-אקונומית. הטבלה מביאה את 30 הרשויות המקומיות, מתוך 250 רשויות שמוגדרות בישראל, הגובות את הארנונה הגבוהה ביותר לנפש מעסקים וממשקי בית, ומציגה דירוגן הסוציו-אקונומי: במקום הראשון בטבלה ניצבת מועצה אזורית תמר, המאכלסת 1,300 נפש בלבד ומוצעת הארנונה בה מעל 57 אלף שקל בשנה, אלא שהיא מקרה קיצוני יוצא דופן בשל ריבוי המלונות והמפעלים שבה.

נאור אליהו